

NOTA BREU

Designation of lectotypes from the Coleoptera collection (Tenebrionidae: Pimeliinae) of the Natural Sciences Museum of Barcelona**Designació de lectotipus de la col·lecció de coleòpters (Tenebrionidae: Pimeliinae) del Museu de Ciències Naturals de Barcelona**

Amador Viñolas*, Berta Caballero-López* & Glòria Masó*

* Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Laboratori de Natura. Col·lecció d'artròpodes. Passeig Picasso s/n. 08003 Barcelona, Spain.

Corresponding author: Amador Viñolas: A/e: av.rodama@gmail.com

Rebut: 22.11.2016. Acceptat: 24.11.2016. Publicat: 30.12.2016

During the revision and documentation of the specimens of the subfamily Pimeliinae (Coleoptera: Tenebrionidae) deposited in the collection of the Natural Sciences Museum of Barcelona, six species described by Francesc Español (1951, 1958a, b, 1967) and one by Ascensi Codina (1918) were found to have no holotype designation in the original description despite being indicated as such on the labels of the specimens belonging to typical series. According to the rules of ICNZ (2003) we hereby designate lectotypes and paralectotypes for all seven species.

Designation of lectotypus*Asida (Planasida) mater gasulli* Español, 1951*Asida (Granulasida) mater gasulli* Español, 1951. *Eos*, 27 (1): 16*Asida (Planasida) mater gasulli* Español, 1951: Soldati, 2008: 138**Lectotype**

MZB 78-0843: 1 ♂, glued onto a white cardboard.

Labelled as:

1st white label: «Tagomago | Ibiza I | 10-11-49 | Gasull leg.»

2nd white label: «Granulasida | mater f. | gasulli nov. | Español det.»

3rd red label: «Typus»

4th white label: «78-0843 | MZB»

5th red label: «Lectotype | *Asida (Planasida) | mater gasulli Español, 1951 | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»***Paralectotypes**

8 ex., same locality and date as lectotype, with registration numbers (73-6937, 73-6939, 73-6940 (3 ex.), 78-0844 (3 ex.) | MZB).

Asida (Planasida) mater josefinae Español, 1951*Asida (Granulasida) mater josefinae* Español, 1951: 17*Asida (Planasida) mater josefinae* Español, 1951: Soldati, 2008: 138**Lectotype**

MZB 78-0847: 1 ♂, glued onto white cardboard.

Labelled as:

1st white label: «Ibiza | St. Juan | 9-IV-50 | Español»

2nd white label: «Granulasida | mater | josefinae Españ.»

3rd red label: «Typus»

4th white label: «78-0847 | MZB»

5th red label: «Lectotype | *Asida (Planasida) | mater josefinae Español, 1951 | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»***Paralectotypes**

8 ex., same locality and date as lectotype, with registration numbers (73-6934, 73-6935, 73-6936, 73-6938 (3 ex.), 78-0846 (2 ex.) | MZB).

Tentyria ophisuae Codina, 1918*Tentyria mucronata ophisuae* Codina, 1918: 265*Tentyria ophisuae* Codina, 1918: Español, 1954: 23**Lectotype**

MZB 78-1818: 1 specimen pinned.

Labelled as:1st white label: «S. Fran^{co} Javier | Formentera | (I. Balears) | 28-III-18 | Joaq. Maluquer leg.»2nd white label: «*Tentyria | mucronata | v. oblonga Sol.*»

3rd white label: «12»

4th red label: «Typus»

5th white label: «*Tentyria | mucronata | ophisuae Codina | nov. subesp. | A. Codina det.*»

6th white label: «78-1818 | MZB»

7th red label: «Lectotype | *Tentyria | ophisuae Codina, 1918 | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»***Paralectotype**

1 ex., same locality and date as lectotype, with registration number (73-5253 | MZB).

NOTA BREU

Stenosis cobosi Español, 1958*Stenosis cobosi* Español, 1958a: 46

Lectotype

MZB 78-1797: 1 ♂, glued onto white cardboard. Aedeagus glued onto cardboard, pinned under the specimen.

Labelled as:

1st white label: «Monte San Cris | tobal-Malaga | II-1946 | Cobos leg.»

2nd red label: «Typus»

3rd white label: «*Stenosis* | *cobosi* | n. sp. | F. Español det.»

4th white label: «78-1797 | MZB»

5th red label «Lectotype | *Stenosis* | *cobosi* Español, 1958 | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»

Paralectotypes

13 ex., same locality and date as lectotype, with registration numbers (73-6235 (2 ex.), 73-6236 (2 ex.), 73-6237, 73-6238, 73-6239, 73-6240, 73-6241, 73-6242, 73-6243, 78-1795, 78-1796 | MZB). 4 ex., Málaga, without date, with registration numbers (73-6244, 73-6245, 78-1798, 78-1799 | MZB).

Stenosis figuerasi Español, 1958*Stenosis figuerasi* Español, 1958b: 111

Lectotype

MZB 72-3962: 1 ♂, glued onto white cardboard. Aedeagus glued onto cardboard, pinned under the specimen.

Labelled as:

1st white label: «MARRUECOS ESPAÑOL | Isaguen-VI-1941 | Pardo leg.»

2nd white label: «*Stenosis* | *figuerasi* | n. sp. | F. Español det.»

3rd red label: «Tipo»

4th white label: «72-3962 | MZB»

5th red label: «Lectotype | *Stenosis* | *figuerasi* Español, 1958 | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»

Paralectotype

1 ex., same locality and date as lectotype, with registration number (72-3963 | MZB).

Stenosis pardo (Español, 1967)*Stenopsis pardo* Español, 1967: 174

Lectotype

MZB 73-9407: 1 ♂, glued onto white cardboard. Aedeagus in microscopic preparation, pinned under the specimen.

Labelled as:

1st white label: «Ain Kalira (1.500 m) | Debdou - Oujda | Pardo Alcaide leg. | 7-V-1959»

2nd white label: «Org. cop. ♂ | 2»

3rd white label: «*Stenosis* | *pardo* | n. sp. | F. Español det.»

4th red label: «Tipo»

5th white label: «73-9407 | MZB»

6th red label: «Lectotype | *Stenosis* | *pardo* (Español, 1967) | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»

Paralectotype

1 ex., Gada Debdou, Ouja, 22-V-1960, same collector as lectotype, with registration number (73-9408 | MZB).

Stenosis villosa andalusiaca Español, 1958*Stenosis villosa andalusiaca* Español, 1958a: 50

Lectotype

MZB 78-1800: 1 ♂, glued on a white cardboard. Aedeagus glued on cardboard, pinned under the specimen.

Labelled as:

1st white label: «Ugijar (Granada) | XI-1950»

2nd white label: «*Sten. villosa* | ssp. *andalu-* | *siaca* nov. | F. Español det.»

3rd red label: «Typus»

4th white label: «78-1800 | MZB»

5th red label: «Lectotype | *Stenosis villosa* | *andalusiaca* Español, 1958 | A. Viñolas, G. Masó & | B. Caballero-López Desig. 2016»

Paralectotypes

10 ex., same locality and date as lectotype, with registration number (73-6232 | MZB). 3 ex., Adra, Almería, 22-I-49, Mateu leg., with registration numbers (73-6233, 73-6234, 78-1805 | MZB). 1 ex., La Cañada, Almería, 19-III-1950, Cobos Sánchez leg., with registration number (78-1801 | MZB). 1 ex., Huécija, Almería, A. Cobos leg., with registration number (78-1802 | MZB). 1 ex., El Alquían, Almería, 2-X-1949, Mateu-Cobos leg., with registration number (78-1803 | MZB). 5 ex., Berja, Almería, 10-IV-49, Mateu leg., with registration number (78-1804 | MZB).

References

- CODINA, A. 1918. Les colleccions coleopterològiques durant l'any 1918. *Junta de Ciències Naturals de Barcelona. Anuari III 1918*. Museu Martorell. Barcelona. P. 259-276.
- ESPAÑOL, F. 1951. Tenebriónidos de las Pitiusas (Balears Occidentales). *Eos*, 27 (1): 7-41.
- ESPAÑOL, F. 1954. Los tenebriónidos (col.) de Balears. *Trabajos del Museo de Ciencias Naturales de Barcelona, nueva serie zoológica*. 1 (5): 1-96.
- ESPAÑOL, F. 1958a. Avance al estudio de los *Stenosis* ibéricos (Col. Tenebrionidae). *Eos*, 34 (1): 33-54.
- ESPAÑOL, F. 1958b. Datos para el conocimiento de los tenebriónidos del Mediterráneo occidental (Coleoptera). XV.— Un nuevo *Eumicrositus* de la Sierra de Guadalupe (Cáceres). XVI.— Los *Stenosis* de la zona norte de Marruecos. XVII.— A propósito del *Heliopathes cribatus* Chev. *Graellsia*, 16: 107-116
- ESPAÑOL, F. 1967. Datos para el conocimiento de los Tenebriónidos del Mediterráneo occidental (Coleoptera). XXX. Nuevas localizaciones en la provincia de Castellón. XXXI. Un nuevo "*Stenosis*" recogido por Don A. Pardo Alcaide en la región de Oujda, Marruecos. *Graellsia*, 23: 167-175.
- ICNZ. 2003. *Codi internacional de nomenclatura zoològica*. 4a ed. Institut d'Estudis Catalans. The International Commission on Zoological Nomenclature. Barcelona. 166 p.
- SOLDATI, F. 2008. *Asidini*, P. 128-139. In: I. Löbl & A. Smetana (ed.). *Catalogue of Palaearctic Coleoptera*, Vol. 5. Apollo Books. Stenstrup. 670 p.

NOTA BREU

Sobre la distribució d'*Epilobium alpestre* (Onagraceae) a Catalunya**On the distribution of *Epilobium alpestre* (Onagraceae) in Catalonia**

Aaron Pérez-Haase*

* Universitat de Barcelona. Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals. Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació. Av. Diagonal 643. 08028, Barcelona. A/e: aaronperez@ub.edu

Rebut: 23.09.2016. Acceptat: 27.11.2016. Publicat: 30.12.2016

***Epilobium alpestre* (Jacq.) Krock.**

Pallars Sobirà (Lleida): Alt Àneu, bosc de Marimanya, vora de bosc amb megafòrbies, 31TCH3935 (ETRS89), 1.825 m, A. Pérez-Haase, N. Escolà & M. Fradera, 23-VII-2015, (BCN131701).

Altres testimonis d'herbari als herbaris consultats (BC, BCN, JACA, MA i MAF):

Cerdanya (Girona): Alp, La Molina, torrent del Sitjar, megafòrbies i pastures, 31TDG1487 (ED50), 1.500 m, 26-VI-1950, P. Montserrat & J. Casellas (JACA8950). Vall d'Aran (Lleida): Es Bòrdes, Artiga de Lin, 31TCH12 [ETRS89], VII-1966, S. Rivas-Martínez & al. (MAF101322).

Arran de la descoberta d'una nova població d'*Epilobium alpestre* al Pallars Sobirà, vaig constatar la manca d'informació concreta sobre la seva distribució als Pirineus catalans. Per això vaig considerar oportú revisar la tota la informació disponible sobre aquest tàxon a Catalunya.

Epilobium alpestre és un oròfit difós per les altes muntanyes del centre i del sud d'Europa, des del Caucas fins als Pirineus (Bolòs & Vigo, 1984; Nieto Feliner, 1997). Als Pirineus és freqüent a la seva part central, en especial en àrees d'influència atlàntica, amb una àrea d'ocupació densa des de Benasc fins a Lascun (dades de l'Atlas de la Flora dels Pirineus, <http://www.atlasflorapyrenaea.org/>, data de consulta: juny de 2016). Als Pirineus orientals es troba a Andorra i a l'Arieja, però ja molt més escassa. Pel que fa a la seva ecologia, es desenvolupa preferentment en herbassars megafòrbics (Bolòs & Vigo, 1984; Nieto Feliner, 1997), encara que als Alps pot ocupar també altres ambients com codolars i fanguissars fluvials (Pignatti, 1982).

Per a la seva correcta identificació, *E. alpestre* es pot distingir fàcilment dels seus congèneres ja que presenta quasi sempre les fulles en verticils de tres. Rarament *E. montanum* pot mostrar aquest caràcter, però aquest presenta l'estigma quadrífid (contra l'estigma capitat d'*E. alpestre*), fa les llavors més petites, d'entre 1 a 1,4 mm (contra els 1,7 a 2 mm) i presenta pèls curts a tot el volt de la part mitjana de la tija, mentre que en *E. alpestre* ressegueixen els marges peciolars (Bolòs & Vigo, 1984; Nieto Feliner, 1997).

El primer en citar-la de l'àmbit de la flora dels Països Catalans va ser Costa (1877), que l'indica de Baciver de Castanesa (fora dels límits administratius de Catalunya). A més a més, dels Pirineus centrals catalans en coneixem la presència a l'Artiga de Lin gràcies a la mostra recol·lectada per S. Rivas-Martínez, que va servir de base per a la citació provincial de Lleida a «Flora iberica» (Nieto Feliner, com. pers.; Nieto Feliner, 1997). A part queda l'única localitat que representen Bolòs & Vigo (1984) en el seu mapa per a aquesta espècie, que se situa a la Vall de Boí (Alta Ribagorça), però com que no hem trobat cap altra dada que la sostingui, podria tractar-se de la citació de Costa representada cartogràficament amb poca precisió. D'altra banda, ha estat citada dels Pirineus orientals per Vayreda (1882), que la reporta de la Molina, a la Cerdanya. Aquesta espècie, no obstant, és bandejada pels autors de la flora del Cadí (Vigo *et al.*, 2003) i per Bolòs & Vigo (1984) en considerar-la una possible confusió. No obstant, la recollecció de P. Montserrat i J. Casellas de 1952 del torrent del Sitjar (a la Molina) sosté la dada primera de Vayreda.

Així, segons els coneixements actuals, *E. alpestre* és present en dues províncies catalanes, Girona i Lleida, on deu ser per força molt escassa. En aquest treball aportem informació segura de tres poblacions, la de la Cerdanya a la Molina (on podria haver desaparegut a causa de la urbanització), la del Pallars a Marimanya i la de la Vall d'Aran a l'Artiga de Lin. Finalment, volem destacar que a l'Alt Àneu tan sols vam observar-ne un individu, tot i que caldria fer-ne una prospecció més acurada per assegurar-ne el nombre, que podria ser molt més elevat per la notable extensió de les condicions adequades de l'indret.

Agraïments

Al personal dels herbaris de Jaca (JACA), Barcelona (BC i BCN) i Madrid (MA i MAF) i a Gonzalo Nieto Feliner.

Bibliografia

BOLÒS, O. & VIGO, J. 1984. *Flora dels Països Catalans. Vol. I.* Barcino. Barcelona. 736 p.